

Tanıtım - Değerlendirme / Reviews

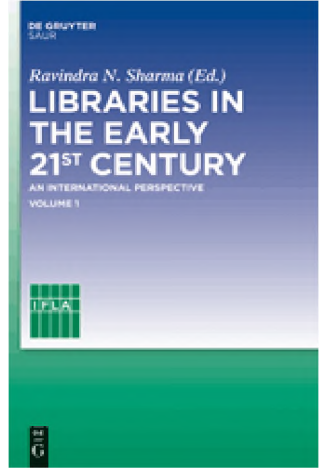
Libraries in the early 21 century: An international perspective. Vol. 1.
Ravindra N. Sharma (Ed.). Berlin/ Munich: IFLA De Gruyter Saur,
2012. 397 s. ISBN: 978-3-11-027056-3.

Book Review

This book gives an international overview over the modern history and development of libraries and library technology in selected countries of the world.

IFLA adına Ravindra N. Sharma'nın editörlüğünü yaptığı "*Libraries in the early 21st century: An international perspective*" başlıklı kitap 2 ciltten oluşmaktadır. Eser kütüphaneler ve kütüphanecilik alanlarında 21. yüzyıldaki gelişmeleri ilk ağızdan tanınmış kişiler aracılığıyla aktarmaktadır. Ele aldığımız 1. cilt 2 bölüm altında 22 makaleden oluşmaktadır.

İlk bölümde uluslararası kütüphanecilik konusunda 3 makaleye yer verilmektedir. Sırasıyla IFLA eski başkanı Ellen R. Tise ve Güney Afrikalı meslektaşı Reggie Raju kütüphane ve bilgi hizmetleri elementlerinin bilgi toplumu üzerindeki etkisini gözden geçirmişlerdir, Beverly P. Lynch, (American Library Association/ ALA) Amerikan Kütüphaneciler Derneği'nin uluslararası ilişkilerini, gelişmelerini ve faaliyetlerini tarihsel bir kurgu içerisinde anlatmaktadır, Archi Hoh ve Peter R. Young Doğu Asya akademik kütüphaneleri ve teknolojilerinden bahsettikleri yazısında, Doğu Asya dillerinde İngilizce tabanlı sistemler ile karşılaşılan sorunlar ve bu sorunların nasıl giderildiğine değinmiştir. Archi Hoh ve Peter R. Young Çin, Kore ve Japonya'daki dijital kütüphaneler ve teknolojilerini ayrı ayrı ele alarak bu alanlardaki gelişmeleri detaylı şekilde aktarmaktadır.

İkinci bölümde 19 ülkenin kütüphanecilik alanındaki gelişmelerinin aktarıldığı 19 makale ülke adlarına göre alfabetik düzende yer almaktadır. Alex Bryne kütüphane teknolojilerine ilk adapte olan ülkelerden Avusturalya'yı ele almış, mikroformlardan web 2.0'a uzanan Avusturalya'nın kütüphanecilik alanındaki gelişimini çalışmasında aktarmıştır. Azerbaycan'da kütüphaneciliğin gelişimini okuyuculara anlatan Liladhar R. Pendse ve Altay Goyushov Sovyetler Birliği ve sonrasında ki değişimler ile yapılan yenilikçi çalışmaları (Azerbaycan Toplu Katalog Projesi, Azerbaycan Milli Kütüphanesi web ara yüzü vb.) makalelerine taşımışlardır. Lorne D. Bruce Kanada da elektronik kütüphanelerin kuruluşunu Ontario Halk Kütüphanesi örneğiyle aktarmıştır. Çinli Ying Zhang ve Xiangjin Tan Çin'in kütüphanecilik gelişimini kütüphane türleri altında incelemiştirlerdir. Hırvatistan'daki gelişimi Srecko Jelusic, Ivanka Stricevic ve Boris Badurina'nın çalışmasından öğreniyoruz. Temel teknoloji servislerinin Hırvatistan kütüphanelerine girişi, gelişimi ve bu süreçte yaşananları objektif bir bakış açısıyla bu makalede görebilmekteyiz. Anne-Marie Bertrand bizlere Fransa'nın geciken uyum süreciyle birlikte Fransa kütüphanelerinin geldiği noktayı, avantajlarını ve eksiklerini anlatmaktadır. Claudia Lux Almanya'da kütüphaneciliğe bakışı, kütüphane hizmetlerinin 4 seviyesini ve bu hizmetlerin toplum gelişimine etkilerini makalesinde ele almaktadır. Macaristan'da kütüphaneciliğin gelişimini Ats Jozsef, Deak Nora, Peter Kizsl ve Klara Varga'nın birlikte yazdığı makalede Macaristan'ın ekonomik gelişimiyle paralel olarak anlatılan kütüphanecilik atılımlarını, otomasyon sistemlerinin Macaristan kütüphanelerinde kullanılmaya başlanmasını görebilmekteyiz. Japon kütüphaneciliğinin tarihsel gelişimini, kütüphaneciliğe devlet, demokler ve teknolojik gelişim çerçevesinden bakan Japon kütüphanecilik anlayışını Minna Sellers ve Benjamin Wakashige'nin birlikte hazırladıkları çalışmadan öğreniyoruz. Heather Lea Moulaison Fas kütüphanelerinde teknoloji kullanımını birçok örnek uygulamayla çalışmasına taşımaktadır. Philip Calvert Yeni Zelanda örneğinde kütüphaneciliğin yanı sıra dijital arşivcilğe de değinmiş, kütüphaneciliği dijital zemine oturtan Yeni Zelanda'nın kütüphanecilik stratejilerinden bahsetmiştir. Martha A. Speirs çalışmasında Nijerya'daki kütüphane algısı, otomasyon sistemlerinin Nijerya kütüphanelerinde kullanımı ve teknoloji odaklı projelerden bahsetmektedir. Rusya konulu çalışma Kelly Ann Kolar tarafından kaleme alınmıştır. Makalede Sovyetler Birliği sonrası kütüphanecilik ve arşivcilik anlayışı ile gelişimi ele alınmıştır. Sırbistan'da kütüphanecilik gelişimini aktaran Stela Filipi Matutinovic ve Biljana Kosanovic Sırbistan kütüphanelerinde teknoloji kullanımını her

yönüyle ele almışlardır. Christine Stilwell Güney Afrika kütüphanelerinin ve kütüphane vizyonunun dönüşümünü teknolojik alt yapının kullanılmasıyla paralel olarak çalışmasında işlemektedir. Joaquin Selgas Gutierrez'in yazdığı makalede İspanya kütüphanelerinin gelişimi ve modernizasyonuna değinildiğini görmekteyiz. Hazel Woodward ve Fytton Rowland İngiltere çalışmasında temel olarak Birleşik Krallıktaki otomasyon sistemlerini incelemişlerdir. Özbekistan kütüphanelerinin tarihi gelişiminin aktarıldığı makaleyi ise Marat Rahmatullaev ile Akram Khabibullaev yazmışlardır.

İkinci bölümde Türkiye tanıtımı da yer almaktadır. Türkiye tanıtımını TOBB Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Müdürü Sayın Selma Alpay Aslan hazırlamıştır. Aslan, tanıtım yazısının girişinde Anadolu ve Türkiye'deki bilgi yönetimi tarihine değinerek günümüz Türkiye'sinin kütüphanecilik sistematiğinden bahsetmiştir. Makalesini TÜBİTAK tarihi, ULAKBİM'in kuruluşu ve ilk akademik ağımız olan ULAKNET'in oluşturulmasını aktararak sürdürmektedir. Aslan'ın değindiği bir diğer önemli nokta EKUAL kapsamında imzalanan veritabanı protokolleridir. Yazsının bu bölümünde konsorsiyumlara da değinen Aslan ÜNAK-OCLC ve ANKOS organizasyonlarını ve yaptıkları lisans anlaşmalarını aktarmıştır. Aslan, ilerleyen bölümlerde e-devlet yapısına, özel kütüphaneler ve medya merkezlerine, kütüphane otomasyon sistemlerine makalesinde yer vermekte olup, Türkiye'de kullanılan otomasyon sistemi çeşitliliğini rakamlarla anlatılmıştır. Son bölümde sosyal ağlar ve web 2.0 teknolojilerinin kütüphanelerde kullanımı hakkında bilgi veren Aslan, Türkiye kütüphanelerindeki iş gücüne değinerek makalesini sonlandırmaktadır.

Dünyada Bilgi Bilim ve Kütüphanecilik alanında gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin geçmişten günümüze yaşadığı değişimlerinin ayrıntılı bir şekilde işlendiği kitap, meslek yaşantısına benim gibi yeni atılmış genç meslektaşların ufkunu genişletecek bir eser olup, özellikle bütün genç meslektaşlarımın okumasını öneririm.

N. Mehmet TOPKARAOĞLU
TKD Yozgat Şubesi Başkanı ve
Bozok Üniversitesi
Kütüphane ve Dokümantasyon
Daire Başkanlığı'nda Kütüphaneci
nuh.topkaraoglu@bozok.edu.tr